



Három politikai vezér a telepítés ellen.

Akik a politikai élet zajlását állandóan figyelik, sokszor tapasztalták, hogy a politika sűrűn szolgál meglepetésekkel. Helyesebben nem is a politika, hanem szereplő személyei a politikusok. De még az edzett lelkűeknek is meglepetés volt az az összefogás, amit a telepítési javaslattal szemben határozott el az ellenzék három vezető politikusa: Bethlen István, Rassay Károly és Eckhardt Tibor. Tűz és víz, — konzervatív, oliberalis és radikális irányzatok fogtak kezét, hogy ostromolják, a nagybirtokpolitikai reformot, amit az egész ország közvéleménye sürgett, várt, megelégedéssel fogadott, — s amit maguk ezek az ellenzéki vezérek is kívántak és követeltek.

Természetes, hogy az ellenzéknek feladata a kritika. Elvileg nem lehetne tehát semmi ellenvétezt tenni azzal szemben, ha az ellenzék a javaslaton módosításokat, vagy kiegészítéseket kíván. De itt nem erről van szó. Az ellenzék vezetői maga a telepítés gondolata ellen vonultak fel, és pedig részben a legkülönbözőbb részben egyező és legmeglepőbb indokok alapján.

Mindenesetre Bethlen István álláspontja legkövetkezetesebb, aki mint konzervatív politikus, elvileg ellenzi a telepítést. Először szemrehányást tesz, hogy Magyarországon nem volt birtok-politika (nem tudjuk, kinek teszi ezt a szemrehányást mert 10 évig ő volt a miniszterelnök) azután nebánsvirág-nak jelenti ki a nagybirtokot s ellenzi a reformot.

Rassay Károly ugyancsak következetes maradt önmagához és miután mindig ellenezte a mezőgazdaság megsegítését, most nincs inyére, hogy állami támogatással nyuljanak a kisföldmivelők hóna alá. De következetlen volt, mikor elvileg a telepítés ellen foglalt állást, mert a nagybirtok felaprózása éppen az általa képviselt liberális és merkantilista irányzatnak egyik legfőbb követelése volt.

Nos és Eckhardt Tibor... A független kisgazdapárt vezére valóban hozzászoktatta a közvéleményt a meglepetésekhez. Nála már azon csodálkoznánk, ha nem produkálna meglepetéseket. Mégis ami történt, túlhaladja elképzeléseinket. A független kisgazdák a párt megalapítása óta programjuk első vonalába állították a birtokpolitikát. A független kisgazda-exisztenciák szaporításáról szavaltak, földreformot, telepítést, gazdaságrendezést követeltek s egyik másik szónokuk a demagógia háttérán mozogva, minden nagybirtok felosztását sürgette. És most — egyszerre itt van a nagy frontváltás. A független kisgazdapártnak Bethlen álláspontjához hasonlóan, nem kell a telepítés. Eckhardt Tibor ugyanugy, mint Rassay, ellenzi a törpe és kisbirtokosok föld-

Féltékenység.

Az életnek bármely szakában és bármilyen vonatkozásában találkozzunk vele. Ott van velünk a bölcsőnkben, gyermekkorunkban, az iskolában, a hivatásban, a tudományban, a művészetben, a politikában. A bölcsőből az elődünk, a két éves testvérünk akar már kidobni, később a nekünk is juttatott anyai szeretet miatt robban ki belőle, az iskolában a jobb előmenetel s a vélt tanári kegy miatt szállja meg a többi tanulót s tovább az életben?... Talán nem is kell elmondanom, hogy mi minden miatt. A mai nagy kenyéririgységben egy véletlenül kapott kedves mosoly, mellyel a főnök, vagy előjáró ajándékozott meg minket minden különösebb ok nélkül, már kiváltja a riválisból a féltékenységet. Nyugodtan állíthatom, hogy bár számtalan szenvedélye a féltékenységnek hisér minket végig egész életünkön, mind az érzelmi, mind a materiális életünkön át, mégis a számtalan között a legismertebb meghatározása: a szerelmi féltékenység. Ezt ugy látszik előbbi világunk sötét szegélyéből ősi örökségképpen hoztuk magunkkal.

Naponta olvashatjuk a szerelmi féltékenység drámáit s na-

ponta szemünk előtt játszódnak le a néma tragédiák, melyeket csak szomorú, elkéseredett arcokból, befelé síró könnyekből tudnánk leolvasni. Fő indítéka a megcsalás gondolata. Ebbe a gondolatba a szerelmes bele tud halni, akár az képzelet, othelloi, akár valódi. A megcsalt férfi szenvedélyét a bosszú ölére ingerli, valószínűleg ama ősi urijog címén, mely a férfi kultúrálatlan, ősi birtoklasi joga a nővel szemben. A nő nem a bosszú és a megcsalás, hanem inkább a kétségbeesés és az elhagyatás östökéli az ölére, de ez is csak a leggyakoribb esetben. A szerelmi féltékenység drámái manapság már inkább az utótti színre, hogy az egzisztenciák hozzá vannak kötve a szerelemhez és ha a szerelem menti akar, magával viszi az egzisztenciát is.

A titkos tragédiák néma viselői közül a nagy többség a nőkből kerül ki, mert a való, vagy vélt megcsalás az ő érzelmi világukat jobban kavarja fel, mint a férfié. Ők többet visznek érzelmeiben a szerelembe és a házasságba, mint a férfiak s ezért nagyobb az ő veszteségük is. Nehezebben vehetik föl a harcot a bizonytalan bizonyossággal.

Minthogy a szerelmi féltékenység ősi járvány, melynek szörnyű évezredek óta sem találják föl, tehát gyógyíthatatlan. De a kulturált ember csillapíthatja a fájdalomt a szeretet, a megértés és a kiengesztelés szörnyűségével.

(—ány.)

hözjuttatását és állami támogatását. Azt mondja, erre nincsen pénz. És azt mondja: nem törődik a jövőjével, nem fontos neki, mi lesz 25

év múlva. Nem akar messzenézni. Őt csak az érdekli: mi lesz holnap.

Ime, így találkozott egymással tűz és víz. Így fogott össze há-

RÓTH FLÓRIS

bányaügyi főtanácsost városunk diszpolgárává választotta a képviselőtestület.

A közéleti áldásos szereplésnek, a polgári erényeknek egyik legszebb elismerése: a **diszpolgárság**. Nem pillanatnyi közéleti sikereket, nem hatalmi ténykedéseket kíván honorálni e megtisztelő kitüntetés, hanem hivatali kötelességeken túl terjedő, emberbaráti, kulturális, szociális törekvéseket, melyeknek sugalmazója a meleg szív.

Róth Flóris eddig is diszpolgár volt a salgótarjániak lelkében, ez alkalmából csak megfelelő formában, az utókor számára is megőrizhető jegyzőkönyvben, példaadásképpen szövegeztetett le ezen tény.

Hosszu, csaknem 50 esztendő bányamérnöki munkássága mellett a közel 20 éves salgótarjáni igazgatói működés úgy nemzeti, mint ipari, társadalmi szempontból a legkritikusabb időre esett.

A hosszú, elkéseredett világháború, az ezt követő forradalmak, országcsönkítés, súlyos gazdasági válság évezredes határokat, évszázados kulturát, évtizedes virágzó vállalatokat tett tönkre, romok alá temetve a nemzet társadalmát.

Salgótarján városán is végigsöpört az abnormis idők kegyetlen szele s a munkáslázadás, a cseh és oláh megszállás közepette csak néhány ember őrizte meg lelki éberségét, polgári öntudatát s ezeknek élén elsősorban Róth Flóris. A halottnak hitt községi élet lassan, lassan ébredezett, élni és fejlődni akart s ennek az erőfeszítés s ma már nagy eredményeket mutató munkának zászlóshordozója Róth Flóris volt.

A város hivatalos apparátusa mellett, a charitatív és kulturális munkát végző egyesületek, intézmények állandó és nagy értéket képviselő támogatásában

nagy megértéssel és lelkesen vett részt a mai napig, 71 éves kora dacára is teljes szellemi frissességben.

A város közönségének osztatlan elismerését jelenti a f. hó 4 én d. u. meg-

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Egy vőlegény hajnali gondolatai.

Irtá: Sztareczky István.

Az Eszter nevű nők tudnak szeretni a legjobban — mormogta Pénteki ur hajnalában, — míg a jarnája alatt elhelyezett ércpénzek között kotorászott, melyeket lefekvés előtt abból a célból tett oda, hogy az éjszaka folyamán nőkről álmodjon. Lehet, hogy az ezüstpénzek hozták meg ma éjszakai álmomat, melyben Eszter is megjelent — fűzte tovább gondolatait Pénteki ur, — mert az egyéb rézkrajcárok többnyire csak azokat a piros lábu tót cseléd lányokat hozták vissza álmaimba, akik valaha szobámat takarították. Csak azt nem értem, mit jelenthet, hogy Eszter harisnyáit sietve látam lépdelni a Vérmezőn keresztül, míg csak a Lovas-ut tájékán el nem tűntek szemeim elől, mert az álomban gazdátlanul kóborló cipők, csizmák, harisnyák és egyéb lábbelik mindig valamely barát eltávolodását, vagy a szerelem elhidegítését jelentik. Ebben az esetben nem értem ma éjszakai álmomat, mert Eszter ellen nem tudok kifogásokat emelni, bárha egynémely étel elkészítésében nem is tökéletes, még mindig a legizebb főzöket találta elem valamennyi nőismerősem közül, akik házában valaha is megfordultam. Ámbár biztosra veszem, hogy

rom politikai vezér, három világnezet, három homlokegyenest ellenkező álláspont. Összetételezett nem abban, hogy a telepítési javaslat rossz, hanem abban, hogy telepíteni nem kell.

Bizonyos, hogy az ország közvéleménye meglepődve és érthetetlenül nézi ezt a politikai bűvészműtatványt. Mert a telepítés nem politikai és nem pártkérdés. Nemcsak a közvélemény, nemcsak a sajtó, a statisztika, a szociológia, a nemzetgazdaságtan követelték megvalósítását, — hanem parancsolóan követelte maga az élet. Megalkotása korszakalkotó eredmény, amire büszke lehet a kormány és büszke lehet a párt. Mert nekünk igenis fontos, hogy mi lesz 25 év múlva. Mi valljuk, hogy az ország sorsa eddig is másként alakult volna, hogy Trianon sem szakadt volna rá, (legalább is nem ilyen mértékben) ha céltudatos birtokpolitikával, amerikai hajójegy helyett az elszakított területek nagybirtokain földet adtak volna a magyar földmivelők kezébe.

Szerencsére a telepítési reform sorsát nem az ellenzéki összefogás, hanem az az imponáló egység dönti el, amivel a nemzeti egység pártja, az ország közvéleményének tulnyomó többsége a javaslat mellett felvonul. A telepítési javaslat bekerül a magyar törvénytárba s dicsősége lesz a Gömböskormányának és ennek a nemzedéknek is, amely merete és tudta megalkotni, — a jobb jövő érdekében.

tartott rendkívüli közgyűlés, mely dr. Förster Kálmán polgármester elnöklésével egyhangúlag megválasztotta Róth Flóris bányügyi főtanácsost, bányagazgatót diszpolgárrá az eddigi néhai Chorin Ferenc, néhai dr. Vass József; dr. Sztranyavszky Sándor és dr. Förster Kálmán diszpolgárok után.

A közgyűlés jegyzőkönyvét, melyet dr. Figus Béla főjegyző olvasott fel, teljes egészében leközöljük:

ételek játszanak közre, mert amint Eszter eltűnt szemeim elől (valószínűleg eltávozott harisnyáit ment keresni), azonnal megjelent előttem Poldi, a Vörösbékabeli érhordó, aki mellelég az ott felszolgálásra kerülő rácpörkölt készítésével is foglalatokodik és sugárzó arccal sepepte le asztalomról az előttem ott ülő vendég által elszórt kenyérmorzsákat és olyan mosollyal hozta a rácpörköltet, ahogyan csak soká nem látott vendégek elé szokta tenni. Szinte még most is érzem ez álombeli pörkölt illatát, melyet Poldi nál jobban nem tud elkészíteni senki sem, Eszter is próbálkozott ugyan a rácpörkölt olyanformán való elkészítésével, melyziből teljesen megegyezne Poldiéval, de még mindeddig nem tudta elérni, hogy ugyanaz a zamata legyen. Bárha a hus is egy székéből származott, valamint a paprika és hagymaszemek is egyforma alakúra voltak vágva és a rizs is kellő puhaságra főtt, mégis volt mindig a kettő között valami különbség, legalábbis ízbelileg és én azt hiszem, hogy a Poldi pörköltjének különös zamata az egyes alkotórészek hozzáadásának rendje és ideje adja meg. Bizonyos Kollár nevezetű vendéglősnél (szintén a Krisztinavárosban) lehet kapni hasonló ízű rácpörköltet, de ennél nem kellő sűrűségű a sajt (lé), melyben az ember már nem mártogathatja oly élvezettel az étekezés folyamán elfogyasztott kenyérdarab megmaradt és előre kockaalakúra vágott darabjait, mint a Poldiéba. S itt Pénteki ur

